

Demokratikus Charta: újabb csatlakozók

„Magyarországon alakuló demokrácia van, de egyelőre nyitott a kérdés, merre alakul tovább” — mondotta Konrád György szombaton a Fővárosi Közgylés dísztermében a Demokratikus Charta kezdeményezőinek és barátainak találkozásán.

A Demokratikus Charta — mint azt a tanácskozáson bejelentették — immáron több, mint négyezer aláíróval tudhat maga mögött; nem kis részben a miniszterelnök parlamenti „chartapropagandájának” is köszönhetően. (Szombaton további nyolcszáz aláíró csatlakozott.)

De tulajdonképpen mi is a charta? — vetették fel a felszólalók. Konrád értelmezésében egy szabad polgári kezdeményezés, melynek csak aláírói vannak, akik nyilvános vitáikon folyamatosan tisztázzák elvárásait a hatalommal szemben. A charta nem ellenzéki vagy kormánypárti, még ha a kormánypartok részéről rásütöttek is az ellenzékiiség bélyegét.

— A chartának nincs és nem is lesz hatalma, mégis, minél többen csatlakoznak hozzá aláírva a kezdeményezést, annál nagyobb lesz a befolyása a

közéletben — szögezte le Konrád —, aki emlékeztette a jelenlévőket arra, hogy a stabil nyugati demokráciákban a polgárok számtalan módon igyekeznek érdekeiket érvényesíteni. — Ezt tudva, érthető, miért határolja el magát a mi chartánktól hatalom, s miért reagált olyan ingerülten létrejöttére.

Konrád felhívta a figyelmet arra, hogy az adófizető polgárnak nemcsak négyévenként van joga megfogalmazni igényeit a kormányzattal szemben, s hogy az okos kormány tanul a kritikákból, figyel rájuk.

A felszólalók többsége úgy tudta, kormánypárti képviselők és személyiségek is egyetértenek a chartában leírtakkal, de nem írják alá...

Surányi György leváltására utalva Konrád megkérdezte: Ha a charta aláírása illojalitást jelent a hatalom szemében, miért nem mondják meg, hogy kiktől milyen mértékű lojalitást várnak el.

Ma a magyar polgárok túlnyomó többsége még állami alkalmazott; állami vállalatok munkásaként, tisztviselőként és kormányalkalmazottként keresi a kenyerét. Kiknek kö-

telező maximális hűséggel viselkedni a hatalommal szemben? A munkás még aláírhat, a bankelnök már nem?

A felszólalók többször is feltették a kérdést: kell-e félni ma Magyarországon? Abban a legtöbbben egyetértettek: nincs olyan diktatúra, amitől félni kellene, hiszen ha lenne, most nem tanácskozhatnának az aláírók. Tamás Gáspár Miklós szabaddemokrata képviselő szerint a charta népszerűsége egyenes arányban nő az intézményes demokrácia válságával. Ugyanakkor a fideszes Fodor Gábor arra figyelmeztette a jelenlévőket, hogy a charta nem pótolhatja a parlamenti ellenlélek, s általában a politikai intézményrendszer egyetlen elemét sem.

Fekete Gy. Attila

*

A Fidesz parlamenti frakciója nyilatkozatot adott ki, melyben megütözésének adott hangot, amiért a charta szervezői a „nyilatkozatot” a hét végén mozgalommal alakították, és szövegüket választották. A nyilatkozat leszögezi: a chartához csatlakozó frakciótagok aláírásával nem adtak felhatalmazást mozgalom szervezéséhez.

CSATÖRNAVÁLTÓ: Eutelsat vagy Astra?

(Munkatársunktól.)

December 7-én Bartha József, a Magyar Műsorszóró Vállalat igazgatója ünnepélyes meghívásnak tett eleget: részt vett Houstonban az Eutelsat műhold felbocsátásán.

Úgy tetszik, ez egyértelműen jelzi: a magyar műholdas televíziós kérdésében az illetékesek tehát nem az Astra, hanem az Eutelsat mellett tettek le voksukat. Mégpedig egy azonnali előny fejében, amely eltakarja a távlati hátrányokat. Az azonnali előny: az Eutelsat évi bérleti díja kétszázalékos alacsonyabb. A távlati hátrány: a ma Magyarorszá-

gon és a határon túli, magyarok is lakta területeken működő parabolaantennák beállítása alkalatlan az Eutelsat vételére. A nézők tehát vagy átállítják antennáikat, azaz a magyar műholdas csatorna műsora kedvéért lemondanak az összes többitől, amit eddig néztek — vagy pedig egy második antennát is folszerelnek. Ebben az esetben, amit a műsorszóró vállalat avagy a leendő műholdas magyar tévéműsorgazdái központilag megtakarítanak — bérleti díjban — azt átterhelik a nézőre.

Különösen fájdalmasan érinti ez azokat a határon túli magyarokat, akik az elmúlt két

esztendőben, nagy áldozatok és erőfeszítések árán túl vannak a szükséges beruházásokon (Székelyudvarhelyen például a parabolaantennákhoz jelentős kábelrendszerek csatlakoznak már), és most választaniuk kell: vagy lemondanak az Eutelsat kedvéért az összes többi műsor vételéről, vagy megkísérelnek kiépíteni egy kettős rendszert. Hírek szerint egyébként az RMDSZ parlamenti küldöttsége múlt havi budapesti látogatásakor Horváth Balázs tárca nélküli miniszter már kijelentette volt, hogy a magyar műholdas tévézés igen rövid időn belül megvalósul, mégpedig az Eutelsat révén.

SZAKÍTÁS JANUÁRBAN

Torgyán felrúgja a koalíciót

(Munkatársunktól.)

Január 11-ére, szombatra összehívta Torgyán József a Kisgazdapárt rendkívüli nagyválasztmányát — jelentette be egy hét végi nagygyűlésen a pártelnök. A testület akkor dönt majd a koalíció sorsáról, s ha a miniszterelnök addig nem teljesíti feltételeit, az FKGP kilép a kormánykoalícióból.

Torgyán munkatársunknak vasárnap telefonon elmondta, a pártalkotmány értelmében csak a nagyválasztmány jogosult dönteni a koalíció sorsáról. Holott annak idején a koalícióba való belépésről nem kérdezték meg a nagyválasztmányt, a testület csak utólag döntött ebben a kérdésben.

A január 11-ére összehívott fórum négy témát vitat meg, a napirenden a koalíción kívül szerepel a pártalkotmány módosítása, az FKGP jövő évi

költségvetésének elfogadása, továbbá a kormányból visszahívott miniszterekkel, államtitkárokkal és a pártból kizárt, illetve tagsági jogaikkal fel-függesztett képviselőkkel kapcsolatos állásfoglalás kialakítása.

A pártelnök elképzelhetetlennek tartja, hogy a korábbi rendkívüli nagyválasztmányokhoz hasonlóan, januárban személyi kérdések is felvetődjenek. Ha ez mégis megtörténne, akkor szerinte a küldöttek elsőprő többsége ismét meg erősítené őt pártelnöki tiszttségében.

Ha pedig Antall a kisgazda „harminchármas” támaszkodva tartja fenn a koalíciót, akkor valószínűleg tömegbázis nélkül maradna. Ez pedig az egyszemélyi diktatúrára jellemző — vélekedett Torgyán József.

Kéri J. Tibor

ÉLES SAROK

Balsiker

Siker címmel ír a Magyar Fórum legutóbbi számába cikket az egyik legsikeresebb magyar, Balczó András. „Nehéz sikerről beszélni egy sikertelen nemzetnek” — írja. Keserves írás. „Szerettem volna jót írni, gazdagot, faltörő kos mondatokkal benne. Nem írni szünettem, de szükség-állapot van, amikor fából kell készítenem vaskarikát, hogy a menekülők szekereknek vaskereke legyen.”

Aztán ismerős mocskok árad elő a szerzőből. A „faji alapon elkülönült zsidóságot” hibáztatja a balsórt, meg az amúgy becsületlen hányadot, akik „Jézus ha-

talma híján — képtelen megakadályozni vérelt sántányi játszmáikban.” Téboly? És a szerkesztő, aki helyet ad ezeknek a foszlányoknak? A felelősség ugyanis nem lehet csupán a szerzőé. Az aranyérmek csillogása homályosította volna el az ítélőképeséget? Vagy éppen ellenkezőleg, a bajnok izmos háta mögé bújva árulják az eszmei bőlvi? „Nem lehet szabad, aki nem őszinte”. Írják az MF szerkesztői. Ez lenne a szabadság? Sikerről akart írni a bajnok. Az eredmény — kínos balsiker.

Miklós Gábor

Román szövetség

A hazai románság országos szervezetének egy éve megkezdett megújulása számos bizonytalansági tényező miatt lassabb a vártnál, s ezek egyike, hogy késik a kisebbségi önkormányzatok lehetőségeit is szabályozó nemzetiségi törvény megalkotása — állapították meg a Magyarországi Román Szövetségének szombaton Gyulán az Agro Szállóban megtartott évi közgyűlésén.

Petrusán György, a szervezet elnöke beszámolójában egyebek közt megállapította: a kis hazai román nemzetiség esetében a túlzott tagolódás, a sok kis közösség létrehozására való törekvés (amit a későbbi nemzetiségi törvény is sugall) beláthatatlan következményekkel járhat, mivel ezek a kis helyi közösségek képtelenek lennének önmaguk kormányzására, illetve nem tudnának a saját erejükkel országos érdekeképviseleti szervezetet fenntartani.

A Magyarországi Románok Szövetségének közgyűlésén létrehozták a Magyarországi Román Kulturáért Alapítványt. (MTI)

Az utazási irodák harmada elhullhat

Ma már csaknem 1500 utazási iroda működik Magyarországon, s így gyakorlatilag ellenőrizhetlenné válik az idegenforgalom.

Egyre gyakoribb, hogy kizárólag a gyors meggazdagodás vezérli a vállalkozó szelleműket. Az ilyen — nem egy esetben rövid időre összeálló — szervezetek potom áron hirdetik az utakat, s az olcsó utazás reményében hozzájuk fordulók százaik csapják be. Vajon hogyan lehetne korlátozni az irodák működését? Ennek lehetséges módjairól kérdeztük dr. Kardos Kázmért, az Országos Idegenforgalmi Hivatal elnökét.

— Mikorra várható az utazási törvény?

HANGSÚLYELTOLÓDÁS AZ MDF-BEN?

„Le kell zárni a történelmi igazságtételt...”

Nincs több csomag. A Zétényi-Takács-féle törvénnyel, illetve a már a parlament elé utalt tervezetekkel le kell zárni a történelmi igazságtételt. Változatlan a párt politikai irányvonala, ám a gazdasági és szociális kérdések a jövőben megkülönböztetett figyelmet követelnek. Félbeszakadtak a koalíciós tárgyalások, mert a Kisgazdapárt képtelen olyan delegációt összeállítani, amelyben a párt országos vezetősége és a parlamenti „harminchármas” egyaránt képviselnék magukat. Siker koronázta a kormányvezetés keleti politikáját. Antall József marad a pártelnök, „rémhír, illetve csalfa remény minden ezzel kapcsolatos találgatás” — hangzott el az MDF országos választmányának ülését követő sajtótájékoztatón.

Az MDF országos választmány — meghallgatva Antall József miniszterelnököt és Jézsenszky Géza külügyminisztert — meglepéssel állapította meg: a kormány eddigi, következetes keleti politikáját siker koronázta. A most aláírt szerződések, ezen belül az orosz és ukrán köztársasággal létrejött diplomáciai viszony áttörést és követendő példát jelent a térség országai között, immár kölcsönös előnyökön nyugvó jó együttműködés és valódi barátság megteremtésében. A három szerződés — miként azt a miniszterelnök hangsúlyozta — nem a szokásos külpolitikai, hanem biztonságpolitikai szerződések.

A koalíciós tárgyalások félbeszakadásáról Szabó Iván számolt be a választmány tagjainak. Hangsúlyozta: Az MDF továbbra sem kíván az FKGP belülegyeibe avatkozni, viszont reménykednek abban, hogy képesek lesznek felőni a feladathoz, a parlamenti „harminchármas” meggyorsítja ezt a tisztulási folyamatot, és a párt rövidesen visszanyeri cselekvőképességét.

Az MDF politikai irányvonala a hét végi országos gyűlés után sem változik, bizonyos hangsúlyeltolódásokra azonban számítani lehet — jelentették be a sajtótájékoztatón. Előtérbe kerülnek a gaz-

dasági és szociális problémákra keresendő válaszok, mert a tagságot elsősorban ezek a kérdések és nem a párton belüli szellemi irányzatok viaskodása érdekli.

A már elfogadott törvényekkel és a parlament elé terjesztett tervezetekkel le kell zárni a történelmi igazságtétel politikai és számonkérő részét — szögezi le a választmány állásfoglalása, amelyet az országos gyűlés elé terjesztenek. A Népszabadság kérdésére válaszolva Székelyhídi Agoston ügyvivő hangsúlyozta: „Azokat a csoportokat kell most már az igazságtétel élményében részesíteni, akiket az elmúlt államszocialista korszak megfosztott tulajdoni, emberi és politikai jogától. Most már a teljességében értelmezett polgárosodás esélyét kellene megteremteni. Egyedül ez lehet a jövő igazi igazságtétele, s nem más...”

Munkatársunk további kérdésére válaszolva a sajtótájékoztatón határozottan cáfolták „azt a mindig újra gerjedő reményt, illetve rémhirt, miszerint Antall József elfoglaltságára való tekintettel átadná a pártelnöki helyét”. A miniszterelnök szombaton délelőtt ezzel kapcsolatban kijelentette: „Lemondásomról szó sem volt, szó sincs, és szó sem lesz!”

Bartha Szabó József

Emlékművet avattak

Gyásznapot tartottak vasárnap Salgótarjában az 1956. december 8-i sortűz áldozatainak emlékére.

A megyeháza előtti téren, a gyilkos golyózápor színhelyén csaknem kétezer fős tömeg előtt Szilágyi Attiláné budapesti református lelkész beszédében arról szólt, hogy meg kell végre tudnia a világnak, kik voltak az áldozatok és kik a gyilkosok.

A következőkben Fónay Jenő, a Politikai Foglyok Országos Szövetségének elnöke mondott beszédet. Kijelentette, senki, semmilyen jog nem foszthatja meg a meghurcoltakat attól, hogy ők bocsássanak meg — ha akarnak.

Ezután került sor a sortűz 131 halálos áldozatának emléket állító szobor leleplezésére. Szabó Tamás Salgótarjából elszámozott szobrászművész munkáját az eredeti tervek szerint jövőre avatták volna fel, miután azonban a kompozíció bronzalakja már elkészült, az emlékmű e részét már most fölállították. Für Lajos honvédelmi miniszter avatásbeszédében rámutatott: az 56-os forradalom utolsó erős bázisát, a munkás tanácsokat azért kellett szétzúzni, mert öngazdálkodási, önkormányzó testületeknek fényes bizonyítást adták annak, hogy a munkásság és a nemzet ügye ugyanaz. (MTI)

A felfüggesztés nem végleges

(Munkatársainktól.)

Az Internacionálé döntése nem büntető jellegű, az MSZDP felfüggesztésének okai elsősorban politikaiak voltak — hangoztatta a hét végén, budapesti sajtótájékoztatóján Karl Schramek, az Osztrák Szociáldemokrata Párt külügyi titkára.

Mint elmondta, a döntéshez hozzájárultak bizonyítható pénzügyi visszaélések és büntetőjogi esetek is, de az indo-

kok részletes ismertetésétől elzárkózott. Annyit mindenesetre elárult, hogy a párt belső megújulása után a Szocintern fölülvizsgálja döntését.

Az MSZDP megújulásában bízik Takács Imre, a magát történelminek minősítő Szociáldemokrata Párt elnöke is, aki szombati sajtótájékoztatóján hosszasan fejtegette: az SZDP elhatárolja magát az MSZDP-től, sőt a közelmúltban megalakult Szociáldemokrata Egyesülettől is.

Horn nem tud róla

(Folytatás az 1. oldalról.)

— Csak meg tudom ismételni, amit mondtam az apparátusról, és hozzá tudom tenni, semmiféle ilyen ügyetről nem szereztem tudomást. Évekig mint osztályvezető-helyettes a Központi Bizottság külügyi osztályán a nyugati relációért voltam felelős, soha nem foglalkoztam az SZKP-val. Majd másfél évig, egészen addig, amíg 1985 tavaszán nem távoztam a Külügyminisztériumba, osztályvezető voltam. Az MSZMP ugyanakkor területi határozat alapján néhány ezer dollárnyi közvetlen támogatást nyújtott nehéz feltételek közepette működő külföldi pártoknak. Ebben nincs rendkívüli: megfelel a nemzetközi gyakorlatnak. A tavalyi választás idején az MDF-től az MSZDP-ig az itteni pártok is kaptak külföldi támogatást.

— Mit tart ezek után az ügyről?

— Sugár úr eljárása enyhén szólva etikátlan. Riportjában nevemet megemlítve nem szolt arról, hogy múlt vasárnap beszéltem telefonon, és a fentiek lényegét elmondtam neki. Igaz, nem fogadtam el ajánlatát, hogy riportot, vagy interjú készítsen velem. Mindazok után, amit riportjaiban művel, három éve nem kívánok műsoraiban szerepelni.

Pogányi templom

(Megyei tudósítónktól.)

A Pécs melletti Pogány új katolikus templomát vasárnap délelőtt szentelte fel Mayer Mihály, megyés püspök. A hét-száz lakosú magyar-horvát falunak — a monda szerint — a török idők előtt még nem volt temploma, azóta viszont nem telt erre Pogány. Az új épület a falubeliek összefogását dicséri.

A tegnapi avató istentiszteleten Marin Srakics, a djakovói egyházmegye segédpüspöke prédikált horvát nyelven. A segédpüspök szavai fájdalmas aktualitásokhoz kapcsolódtak: — Békére van szükség, igazságos békére. Az igazságos békében jog van, szabadság és szeretet. Ha bármelyik hiányzik belőle, akkor az a béke nem lehet valódi és tartós.

Titkos tanácsadás

(Munkatársunktól.)

Harmadik közgyűlését tartotta szombaton délután Budapestben a Polgári Tanácsadó Szolgálat. Az 1989. óta működő egyesület — elnöke Bánffy György (MDF) képviselő — célja, hogy a társadalom veszélyeztetett rétegébe sodródó személyekért tenni akaró egyének és intézmények között rendszeres kapcsolatot létesítsen. Nemre, etnikumra, vallásra, nemzetiségre, állampolgárságra és vagyoni helyzetre való tekintet nélkül vállallják a titkos és ingyenes tanácsadást a jogi, gazdasági, továbbá szociális tárgykörökben. Az országban elsőként szerveztek Egységépítéstart Egyesületet, mely a főváros II. kerületében többek között ellenőrzést kíván gyakorolni az egészségügy működésére szánt összegek elosztásánál.

F. Á.

A WeAST a leggyorsabb nyomdai lehetőség!

2-3 nap alatt elkészülhet a működéséhez szükséges összes nyomtatvány.

Cégekártya, levélpapír, boríték, öntapadós címkék készítése elképzelései alapján. Prospektusok, leporellók, szórólapok, plakátok készítése minden méretben.

Keresse 'bizalommal' a WeAST Grafikai Stúdió-t.

Telefon/fax: 135-0527 Budapest II., Áfonya u. 2/b.

Rimay Andrea